

Docenten met een baan in de sector

Ruimte voor praktijk**inbreng**

Jan Vlooswijk is veehouder en geeft vier dagen in de week les bij Wellantcollege Houten

Ze brengen een enorm netwerk mee en spreken de taal van de sector. Ze putten uit eigen ervaring en hebben een passie. Maar bovenal brengen ze de boel in beweging: docenten die met één been in de praktijk staan. Mits ze de ruimte krijgen.

Het is een van de manieren waarop het onderwijs de praktijk naar binnen haalt. Docenten met werkervaring in de sector. En dat werkt. Deze docenten nemen echte en actuele ervaringen mee en vaak ook een flink netwerk. Hoe belangrijk zijn ze om innovaties binnen te halen? Belangrijk, zeggen vier teamleiders. Maar er zijn ook docenten die een volledige baan in het onderwijs hebben en ook veel nieuws binnen brengen. Omdat ze investeren in externe contacten en in het opbouwen van een netwerk.

Massage

De laatste jaren zoeken scholen actiever dan voorheen naar docenten die een andere baan of bedrijf erbij hebben. Dat levert de scholen en de studenten veel op. Deze docenten zijn vaak erg enthousiast over hun eigen vak en dat brengen ze over. Ze brengen praktijkcases in en daarmee actuele en echte vraagstukken. En ze hebben een netwerk waar de school en de studenten gebruik van kunnen maken. Bovendien, maar dat geldt vooral voor opleidingen in de primaire sector, spreken ze de taal van de sector. En in het geval van docent Wellantcollege en veehouder Jan Vlooswijk, neemt hij de studenten ook nog eens mee naar zijn eigen bedrijf. Faciliteiten dus.

Toch vinden de teamleiders dat er ook docenten nodig zijn die volledig in het onderwijs werken. Dat zijn namelijk degenen die de school draaiende houden. Zij zorgen voor een goed onderwijsprogramma en zijn continu aanspreekbaar. Het streven is een zekere balans tussen mensen die zich volledig op het onderwijs storten en mensen die een deel van de tijd elders werken. Dat vraagt wel wat van een team. Het verschil in bedrijfscultuur en onderwijscultuur moeten beide partijen van elkaar accepteren. “Als zo iemand uit het bedrijfsleven het onderwijs dan te bureaucratisch vindt, dan helpen we die wel met de bureaucratische rompslomp”, zegt Peter Aerts, coördinator bij Van Hall Larenstein in Velp. En ook teamleider Martin de Groot bij Lentiz Opleidingen in Naaldwijk moet wel eens wat massage toepassen om die nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs te faciliteren.

Core business

Maar hoe zorgen scholen ervoor dat de actuele ontwikkelingen ook echt de school binnen

HANNEKE HANSMA – SPIEGEL VOORHOUDEN

Veehouder en drie dagen per week docent aan CAH Vilentum in Dronten

“Het zijn niet zozeer de nieuwste innovaties die ik inbreng, het is mijn praktijkervaring. Bij mijn lessen over ondernemerschap gaat het veel over keuzes maken. Niet op basis van wat de buurman doet, maar op basis van wat bij jou past. Bij jouw uitgangssituatie en bij jouw visie en wat je aan kunt. Ik ben zelf ondernemer, wij hebben net het bedrijf overgenomen. Daarbij hebben wij gekozen voor biologisch en voor de familiekudde. Ik kan de studenten begeleiden in het maken van keuzes, omdat ik daar zelf middenin zit.

Nog een voorbeeld: hier komt een adviseur aan tafel. Die zegt: ik ben nog nooit een boer tegengekomen die bezig is met kringlooplandbouw. Dan kijken mijn man en ik elkaar aan en moeten wij de conclusie trekken dat wij afscheid van deze adviseur moeten nemen. Maar hoe breng je die boodschap over? Dit soort praktijkervaringen heeft een docent zonder bedrijf niet. Mijn netwerk rondom dierenwelzijn gebruik ik nauwelijks, omdat de vraag niet leeft bij studenten.”

Het verschil in bedrijfscultuur en onderwijscultuur moeten beide partijen van elkaar accepteren

komen? Het begint met de poppetjes op de juiste plek. Jeroen Nolles, teamleider Duurzame Veehouderij & Ondernemerschap bij CAH Vilentum in Dronten, zet de docent die een eigen bedrijf heeft, zoals veehouder Hanneke Hansma in bij de module ondernemerschap en omdat zij ook veel onderzoekservaring heeft, participeert ze ook in de onderzoeksmodule. Vervolgens is de stap om docenten de ruimte te geven, belemmeringen wegnemen zodat er ruimte is voor uitwisseling, voor het ontplooiën van activiteiten. “De professionaliteit van de docenten zorgt er dan haast vanzelf voor dat er van alles gebeurt”, zegt Nolles. Maar die ruimte is ook nodig om deze docenten binnen

te houden, vindt De Groot, “Hun bedrijf is hun core business, onderwijs doen ze erbij omdat ze het leuk vinden. Als je dan teveel belemmeringen opwerpt, zijn ze vertrokken.”

Sparringpartner

Ook via interne studiedagen en door contacten met het werkveld komen nieuwe ontwikkelingen de school binnen. Maar geef je docenten met een dubbelbaan de ruimte dan gebeurt er veel vanzelf. Doordat docenten een praktijkcase inbrengen, bijvoorbeeld een ontwerpproject waar ze in hun externe werk ook mee bezig zijn. Of zoals veehouder Vlooswijk, die de leerlingen via de computer mee laat kijken in

‘Hun bedrijf is hun core business, onderwijs doen ze erbij omdat ze het leuk vinden’

MARC GOUDSWAARD – ACTUELE VAKINHOUD

Een dag per week docent aan de opleiding Tuin- en landschapsinrichting bij Van Hall Larenstein in Velp en werkzaam bij bureau SmitsRinsma, adviseurs in groenvoorziening en terreininrichting

“Ik geef les in alle vakken die te maken hebben met de technische uitwerking van de buitenruimte, zoals een bestek maken en lezen, calculeren, werkplanningen maken. Hierbij maak ik veel gebruik van mijn eigen ervaringen.

Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, attendeer ik mijn collega’s hierop tijdens een vakgroepoverleg en probeer ze van zoveel mogelijk informatie te voorzien. Gaat het om kleine ontwikkelingen, dan kan ik die direct in het onderwijs implementeren. Bij grote ontwikkelingen, zoals momenteel bijvoorbeeld de EMVI-aanbestedingen, dan is dit moeilijker in te brengen en gaat het vaak stap voor stap. Het inbrengen van nieuwe ontwikkelingen is eigenlijk altijd eigen initiatief van docenten. Een ander voordeel van mijn praktijkervaring en van andere docenten die in de praktijk werkzaam zijn, is dat we over een groot en actueel relatiebestand beschikken. Hier kunnen we uit putten om bijvoorbeeld gastsprekers te vragen voor de opleiding. Verder kunnen docenten die in de praktijk werken en dus veel actuele kennis hebben, een gedegener antwoord geven op de vaak diepgravende vakinhoudelijke vragen van derde- en vierdejaarsstudenten.”

zijn boekhouding. Of teler Henk van der Sar in Naaldwijk die een cursus klimaatbeheersing regelt bij een groot bedrijf tegen een ‘onderwijsprijsje’. En er sijpelt natuurlijk veel binnen via het onderlinge gesprek aan de koffietafel of tijdens vakgroepoverleg. Maar, zegt Nolles, “dan moet zo iemand wel een sparringpartner hebben. Als deze docent de enige is die ook buiten school werkt, dan blijft hij een roepende in de woestijn en landt zijn inbreng niet.” Omdat er meer docenten een eigen bedrijf hebben, wordt er vanzelf over dat werk gepraat, zegt ook Ton Westerveld, teamleider veehouderij bij Wellantcollege in Houten. “En dat brengt beweging in de opleiding.” ■

HENK VAN DER SAR – LEREN VAN HET NETWERK Teler van boomkwekerijproducten en docent boomteelt bij Lentiz Opleidingen in Naaldwijk

“Namens de FloraHolland Productcommissie (FPC) voor de boomkwekerij zit ik in de adviesraad die namens alle FPC’s de belangen richting FloraHolland vertegenwoordigt. Zo ken ik dus uit alle productgroepen vertegenwoordigers. Daar heeft de school veel profijt van. Ik heb overal een ingang. De voorzitter van de veiling komt hier een praatje houden voor 12 of 14 jongens. Daarna gaat hij spreken voor 1200 studenten van de Erasmus Universiteit. Dat lukt omdat ik in die commissie zit.

Samen met mijn collega voor marketing vul ik het vak ‘marketing’ in. Hij heeft het lesboek uitgezocht en bij de theorie zoek ik activiteiten en gastsprekers. Bijvoorbeeld over het honingtomaatje, dan nodigen we de marketeer uit, gaan op bedrijven kijken, gaan bij groenteboeren langs om te informeren of ze het honingtomaatje kennen. Als goed team vullen we elkaar aan.

Wat ook belangrijk is: ik heb een klik met de studenten. We verstaan elkaar, ik kom uit hun wereld, de wereld is klein, ik ken hun vaders. Wij hebben een band: de sector.”

*Als een docent
de enige is die
ook buiten
school werkt,
dan blijft hij
een roepende
in de woestijn*

JAN VLOOSWIJK – LES OP HET BEDRIJF

Veehouder en vier dagen docent Veehouderij Wellantcollege Houten

“We hebben net een nieuwe stal gebouwd voor 160 melkkoeien en 95 stuks jongvee. De stal is op de groei gebouwd. Er zijn twee melkrobots, we hebben een voerschuiver, een mestrobot en een ecovloer. Ik heb een eigen bron en een deel van het water wordt met behulp van de koelingswarmte en zonnepanelen opgewarmd.

Boven de garage is een ontvangst- en lesruimte. Daar ontvang ik geïnteresseerden uit binnen- en buitenland en krijgen de studenten uit Houten theorie voordat ze naar de koeien gaan. Boven de stal is een ‘uitkijktoren’, die geeft echt overzicht, een mooie plek voor de ouderejaars.

De studenten gaan ook naar andere bedrijven, praten dan met ondernemers die andere strategische keuzes maken, een hightechstal, een minicamping, een kaasmakerij. Uiteindelijk moeten de leerlingen zien dat ook zij hun eigen keuzes moeten maken. Binnen het team Veehouderij in Houten zijn er vier met een eigen bedrijf en vier zonder. Die laatsten sparren wel met ons, bijvoorbeeld over de nieuwe mestwetgeving. Ze lezen dat in het vakblad en vragen dan aan ons: hoe zien jullie dat?”